

20-lecie Izby Gospodarczej „Uzdrowiska Polskie”

Uzdrowiskowa moc jedności

Przemysł uzdrowiskowy ma w Polsce bogatą tradycję. Już historycznie jego przedstawiciele dążyli do zjednoczenia w realizacji wspólnych celów i obronie zbiorowych interesów. Od 20 lat zrzeszone uzdrowiska współdziałają jako organ samorządu gospodarczego

Marlena Szczęsna

W Polsce działają obecnie 43 statutowe uzdrowiska, kontynuujące długą tradycję wykorzystywania cennych walorów naturalnych z właściwościami leczniczymi, źródłami wód mineralnych oraz unikalnym mikroklimatem, jakimi mogą poszczycić się poszczególne rejonu kraju. Wraz z odkryciem ich dobroczynnego działania na różnego rodzaju schorzenia i ogólny stan zdrowia zaczęto kształtować bazę sanatoryjną, która od lat przyciąga kuracjuszy rozwijaną ofertą zabiegową i rekreacyjną.

Krajowe zaplecze uzdrowiskowe oddaje do dyspozycji

kuracjuszy ponad 45 tys. miejsc w sanatoriach i szpitalach uzdrowiskowych oraz przeszło 80 tys. miejsc w hotelach, pensjonatach i obiektach wypoczynkowych. Warto podkreślić, że uzdrowiska oferują dziś znacznie więcej niż walory lecznicze, prześcigając się w tworzeniu coraz doskonalszych warunków do uprawiania turystyki aktywnej, odnowy biologicznej i szeroko rozumianego wypoczynku. Niezwykle ważne jest w tym obszarze dostrzeżenie potrzeby integracji i współdziałania na rzecz wypracowania jak najsilniejszej marki polskich uzdrowisk i wywalczenia jak najkorzystniejszych zasad ich funkcjonowania.

Takie zadania stają przed Izłą Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie”, która w obecnej formie działa od 1991 roku. Aby nakreślić jej tło historyczne, należy sięgnąć do początków XX wieku. Już w 1910 roku, w czasie I Krajowego Zjazdu Przemysłowo-Balneologicznego w Galicji, powstał Krajowy Związek Zdrojowisk i Uzdrowisk, którego pierwszym prezesem był Jan hrabia Potocki. Od 1926 do 1946 roku funkcje organu koordynującego interesy przemysłu uzdrowiskowego w Polsce pełnił Związek Uzdrowisk Polskich, dowodząc swoją działalnością zasadności hasła „w jedności siła”. W okresie międzywojennym związek zrzeszał około 50 członków. Już wtedy ranga związku uprawniała do uczestnictwa jego przedstawicielstwa w pracach Państwowej Rady Zdrowia, a główne wysiłki organizacji skupiały się na pozyskaniu dla uzdrowisk taniach kredytów i zorganizowaniu Towarzystwa Kredytowego Uzdrowisk. Dodatkowo starania związku dotyczyły poprawy komunikacji do uzdrowisk, jak również ogniskowały się wokół sprzeciwów wobec nadmiernych ułatwień w wyjazdach z Polski do uzdrowisk zagranicznych.

Ważnym elementem działalności związku w XX-leciu międzywojennym były starania o rozwój produkcji butelkowanych wód mineralnych oraz podstaw naukowych uzdrowisk, czego wyrazem choćby powołanie Instytutu Balneologicznego w Krakowie. W 1947 roku rozpoczęto bezprawne przejmowanie uzdrowisk przez państwo, a minister zdrowia powołał wielozakładowe przedsiębiorstwo państwowe z centralą pod nazwą Naczelna Dyrekcja „Uzdrowi-

ska Polskie”, z czasem zastąpione przez Centralny Zarząd Uzdrowisk, potem Zjednoczenie Uzdrowiska Polskie i w końcu Naczelny Inspektorat Uzdrowisk, który zlikwidowano w 1989 roku, gdy nadzór nad uzdrowiskami przejęły wydziały lub departamenty uzdrowisk Ministerstwa Zdrowia.

Na przestrzeni tych lat w ramach powstałej w 1959 roku Głównej Sekcji Balneotechniki Polskiego Zrzeszenia Techników Sanitarnych krystalizował się pogląd o potrzebie stworzenia organizacji samorządu gospodarczego uzdrowisk przez reaktywację Związku Uzdrowisk Polskich. W efekcie żmudnych prac związanych z rejestracją sądową organizacji, ze względów prawnych dokonanej w oparciu o ustawę o izbach gospodarczych, konieczna stała się zmiana nazwy związku na Izłą Gospodarczą „Uzdrowiska Polskie”. Jej I Walne Zgromadzenie, przy wymaganym minimum 100 założycieli, odbyło się 14 marca 1991 roku, zaś pierwszym prezesem izby został prof. Andrzej Madeyski.

Dziś izba z powodzeniem kontynuuje wyznaczone cele na rzecz polskich uzdrowisk, organizując kursy i szkolenia dla swoich członków oraz coroczne Forum Uzdrowiskowe. Podobnie jak przed laty, głównym celem aktywności izby jest obrona interesów polskich uzdrowisk i wypracowanie dogodnych warunków ich funkcjonowania, adekwatnie do panujących realiów i potrzeb. Dzisiejsze działania obchodzącej jubileusz 20-lecia Izby Gospodarczej „Uzdrowiska Polskie” doskonale wpisują się też w misję promocji polskich uzdrowisk za granicą, jaka była realizowana już w pierwszej połowie ubiegłego stulecia. ■